ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук МАУП _____ Яна РАЄВСЬКА 28 серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Вступ

Методичні рекомендації розроблено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В11 «Філологія» освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» з метою організації та методичного супроводу самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов» (ВК 2.1).

Загальний обсяг дисципліни становить 4 кредити ЄКТС (120 год.), з них самостійна робота – 86 год. (72 % загального обсягу). Самостійна робота є невід'ємною складовою освітнього процесу: вона забезпечує опрацювання теоретичного матеріалу, закріплення й поглиблення знань і вмінь, набутих на лекційних і практичних (семінарських) заняттях, і формування навичок автономного навчання. Форма підсумкового контролю – залік.

Мета та завдання самостійної роботи

Мета самостійної роботи: сформувати навички самостійного опрацювання методичної літератури та проєктування навчання іноземних мов.

Завдання самостійної роботи:

– опрацювати сучасну методичну літературу;
– навчитися розробляти вправи, завдання й тести;
– опанувати планування заняття з іноземної мови;
– підготувати ІНДЗ і підготуватися до модульного контролю та заліку.

Результати навчання. Самостійна робота спрямована на формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, визначених у силабусі дисципліни: ЗК 1, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 10, ЗК 12, СК 6, СК 8, ПРН 1, ПРН 5, ПРН 13.

Організація самостійної роботи

Самостійна робота виконується в позааудиторний час відповідно до тематичного плану дисципліни. Рекомендовано опрацьовувати матеріал систематично, напередодні відповідного практичного (семінарського) заняття, у такій послідовності: 1) ознайомитися з конспектом лекції та рекомендованими джерелами; 2) відповісти на питання для самоперевірки; 3) виконати практичні завдання до теми; 4) оформити результати у визначеній формі та подати їх викладачеві у встановлений термін (в аудиторії або через систему електронного навчання Moodle).

Консультації щодо виконання самостійної роботи надаються викладачем відповідно до графіка консультацій кафедри, а також дистанційно (e-mail, платформа Microsoft Teams, Moodle).

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Складання порівняльної таблиці методів навчання іноземних мов.	10	Таблиця
Тема 2	Аналіз дескрипторів CEFR для рівнів B1–C1; співвіднесення з навчальною програмою.	11	Аналітична записка
Тема 3	Розроблення системи вправ для навчання лексики або граматики.	11	Система вправ
Тема 4	Добір автентичного тексту та розроблення завдань для читання й аудіювання.	10	Комплект завдань
Тема 5	Розроблення завдань для навчання говоріння та письма, зокрема медіації.	11	Комплект завдань
Тема 6	Створення цифрового навчального ресурсу (інтерактивні вправи, тест).	11	Цифровий ресурс
Тема 7	Розроблення тесту та рубрики оцінювання.	11	Тест, рубрика

Тема 8	Розроблення плану-конспекту заняття; оформлення та подання ІНДЗ.	11	План-конспект, захист ІНДЗ
Разом		**86**	

Завдання для самостійної роботи за темами

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади методики навчання іноземних мов

Тема 1. Методика навчання іноземних мов як наука; історія методів; комунікативний і дією-орієнтований підходи. (10 год.)

Питання для самоперевірки:

– Що вивчає методика навчання іноземних мов?
– Які методи навчання мов існували історично?
– Що таке комунікативний підхід?
– Що означає дією-орієнтований підхід?

Практичні завдання:

– Складіть порівняльну таблицю методів навчання іноземних мов.
– Проаналізуйте сучасний підручник з погляду реалізованого підходу.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 3.

Тема 2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (CEFR): рівні, дескриптори, медіація; іншомовна комунікативна компетентність. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які рівні володіння мовою визначає CEFR?
– Що таке дескриптори?
– Що таке медіація в CEFR?
– З яких складників складається комунікативна компетентність?

Практичні завдання:

– Проаналізуйте дескриптори CEFR для рівнів B1–C1.
– Співвіднесіть результати навчання програми з дескрипторами CEFR.

Рекомендовані джерела: основна література 1; інтернет-ресурси 2.

Тема 3. Навчання лексики, граматики та вимови: етапи, вправи, типові труднощі. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які етапи навчання лексики?
– Як навчати граматики в комунікативному контексті?
– Які типові фонетичні труднощі українців?
– Які типи вправ використовують?

Практичні завдання:

– Розробіть систему вправ для навчання лексики або граматики.
– Проаналізуйте вправи в підручнику.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 2.

Тема 4. Навчання аудіювання та читання: стратегії, типи завдань, добір автентичних текстів. (10 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які стратегії читання ви знаєте?
– Які етапи роботи з аудіотекстом?
– Як добирати автентичні тексти?
– Які типи завдань на розуміння?

Практичні завдання:

– Доберіть автентичний текст і розробіть завдання до нього.
– Розробіть завдання для аудіювання.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 3.

Змістовий модуль 2. Організація та технології навчання іноземних мов

Тема 5. Навчання говоріння та письма: монологічне й діалогічне мовлення, письмові

жанри, взаємодія та медіація. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Чим монологічне мовлення відрізняється від діалогічного?

– Як навчати письмових жанрів?

– Що таке медіаційні завдання?

– Як виправляти помилки в усному мовленні?

Практичні завдання:

– Розробіть завдання для навчання говоріння.

– Розробіть медіаційне завдання.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 4.

Тема 6. Цифрові технології та змішане навчання: платформи, застосунки, генеративний ШІ в навчанні мов. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які цифрові інструменти ефективні для навчання мов?

– Що таке змішане навчання?

– Як використовувати генеративний ШІ в навчанні мов?

– Які ризики цифрового навчання?

Практичні завдання:

– Створіть інтерактивні вправи або тест у цифровому інструменті.

– Порівняйте два освітні застосунки для вивчення мов.

Рекомендовані джерела: основна література 3; додаткова 1.

Тема 7. Контроль і оцінювання: види, форми, тести, рубрики; формувальне оцінювання. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які види контролю ви знаєте?

– Що таке формувальне оцінювання?

– Які вимоги до тестів?

– Що таке рубрика оцінювання?

Практичні завдання:

– Розробіть тест з іноземної мови.

– Розробіть рубрику оцінювання усного мовлення.

Рекомендовані джерела: основна література 2, 4.

Тема 8. Планування та аналіз заняття з іноземної мови; розроблення навчальних матеріалів; професійний розвиток викладача. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які етапи заняття з іноземної мови?

– Як формулювати цілі заняття?

– Як аналізувати проведене заняття?

– Які шляхи професійного розвитку викладача?

Практичні завдання:

– Розробіть план-конспект заняття.

– Оформіть і підготуйте до захисту ІНДЗ.

Рекомендовані джерела: основна література 3, 5; додаткова 1.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Зміст ІНДЗ. методичний проєкт «Навчальний модуль з іноземної мови»: 1) визначення цільової групи та рівня; 2) результати навчання відповідно до CEFR; 3) плани трьох взаємопов'язаних занять; 4) комплект навчальних матеріалів, зокрема цифрових; 5) засоби оцінювання (тест і рубрика); 6) рефлексивний коментар.

Етапи виконання ІНДЗ:

– вибір теми (напряму) ІНДЗ та погодження її з викладачем упродовж перших двох тижнів семестру;

– добір і опрацювання джерел та фактичного матеріалу;

– виконання завдань ІНДЗ відповідно до визначеної структури;
– самоперевірка й редагування, перевірка на дотримання академічної доброчесності;
– подання ІНДЗ викладачеві не пізніше ніж за два тижні до завершення семестру;
– публічний захист ІНДЗ (презентація 5–7 хв. і відповіді на запитання).

Критерії оцінювання ІНДЗ (до 20 балів). Оцінюються: повнота та якість виконання всіх складників завдання; коректність використання фахової термінології; обґрунтованість рішень і висновків; самостійність виконання; дотримання академічної доброчесності; якість публічного захисту та відповідей на запитання.

Вимоги до оформлення письмових робіт

– текстовий редактор Microsoft Word, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм;
– титульна сторінка містить назву Академії, кафедри, дисципліни, вид і тему роботи, ПІБ здобувача та викладача;
– посилання на використані джерела оформлюються відповідно до ДСТУ 8302:2015 або стилю APA 7 (за вимогою викладача);
– тексти іноземною мовою подаються з дотриманням норм відповідної мови; переклади – у двоколонковому форматі (оригінал – переклад), якщо інше не визначено завданням;
– використання цифрових інструментів і штучного інтелекту декларується в кінці роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання самостійної роботи

Результати самостійної роботи перевіряються під час практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, захисту ІНДЗ та під час підсумкового контролю. Бали за самостійну роботу враховуються в межах оцінки за роботу на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійну роботу (до 50 балів за семестр).

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи:

– «відмінно» – завдання виконано повністю, самостійно, у встановлений термін, без помилок або з поодинокими неточностями; висновки обґрунтовані, використано рекомендовані та додаткові джерела;
– «добре» – завдання виконано повністю з незначними помилками, що не впливають на загальний результат; висновки загалом обґрунтовані;
– «задовільно» – завдання виконано частково або з суттєвими помилками; аргументація поверхова;
– «незадовільно» – завдання не виконано, виконано несамостійно або з грубими помилками.

Завдання, подані з порушенням терміну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Завдання, виконані з порушенням академічної доброчесності, не зараховуються.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Авчіннікова Г. Д., Казак Ю. Ю., Лаухіна І. С., Філіппович Т. М. Методика навчання другої іноземної мови : навч. посібник. Умань : Візаві, 2021. 118 с.
2. Подосиннікова Г. І. Basics of Educational Research in Foreign Language Teaching : навч.-метод. посібник / за ред. Г. І. Подосиннікової, А. Лубенської. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. 148 с.
3. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.
4. Biggs J., Tang C., Kennedy G. Teaching for Quality Learning at University. 5th ed. Maidenhead : Open University Press, 2022.
5. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Одеса : Купрієнко С. В., 2022. 309 с.

Додаткова література

1. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навч.-метод. посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посібник. Житомирська політехніка, 2022. 150 с.
3. Дольнікова Л. В., Мукан Н. В. Професійна педагогіка : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 324 с.
4. Holliday A., Kullman J., Hyde M. Intercultural Communication: An Advanced Resource Book for Students. 4th ed. London ; New York : Routledge, 2021.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Common European Framework of Reference for Languages. URL: https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages
3. British Council – TeachingEnglish. URL: https://www.teachingenglish.org.uk
4. Goethe-Institut. URL: https://www.goethe.de
5. Prometheus – платформа масових онлайн-курсів. URL: https://prometheus.org.ua
6. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: https://naqa.gov.ua

Розробник (-и) методичних рекомендацій:
Шестопалова І.О., Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри

_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач:
Шестопалова І.О., Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри

_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Методичні рекомендації розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1